

Rynek środków do produkcji rolnej

Tadeusz Plichta
t.plichta@podr.pl

Ubiegły rok na światowych rynkach surowców energetycznych, nawozów mineralnych, metali oraz minerałów przyniósł obniżki cen. Natomiast w Polsce na rynku środków do produkcji dla rolnictwa widoczny był wzrost cen. Koniunktura na polskim rynku środków do produkcji rolnej uzależniona jest i była od popytu krajowego determinowanego sytuacją dochodową rolników oraz uwarunkowaniami na światowym rynku surowców energetycznych.

W Polsce w latach 2019-2020 środki do produkcji dla rolnictwa były droższe niż wcześniej (wzrost 3,4%). Najbardziej wzrosły ceny nawozów mineralnych (wzrost o 8,2%), a także:

- nasion siewnych, drzewek i sadzonek (4,7%),
- materiałów budowlanych (3,4%),
- nawozów mineralnych i pasz (3,8%),
- maszyn i narzędzi rolniczych (3,5%),
- środków ochrony roślin (1,9%),
- nawozów wapniowych (1,5%).

W latach 2019-2020 pogorszyły się relacje cen detalicznych większości środków do produkcji dla rolnictwa w stosunku do cen skupu żyta, żywca wołowego i mleka. Poprawiły się natomiast relacje cen środków do produkcji w stosunku do cen skupu żywca wieprzowego.

Produkcja nawozów mineralnych od 2019 r. była mniejsza niż rok wcześniej, do czego przyczynił się mniejszy popyt. Mniej wyprodukowano zwłaszcza nawozów fosforowych. Ostatnio obserwuje się nieznaczny wzrost produkcji nawozów mineralnych. Zużycie nawozów mineralnych w sezonach 2018/2020 spadło. W poprzednich latach spadek zużycia dotyczył wyłącznie nawozów azotowych. Na 1 ha UR polscy rolnicy używali niemal 130 kg

nawozów mineralnych w przeliczeniu na czysty składnik (-8,4%). Natomiast zużycie nawozów wapniowych wzrosło i wynosiło w latach 2018/2020 821 tys. ton, w przeliczeniu na czysty składnik. Tym samym było o 1,5% wyższe niż rok wcześniej. Mimo widocznej w ostatnich latach tendencji wzrostowej, zużycie nawozów wapniowych jest wciąż niewielkie w odniesieniu do potrzeb. Jest to problem w szczególności na obszarach, gdzie występuje duży udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych. Dotyczy to także woj. pomorskiego, w tym rejonu Kaszub, Kociewia i rejonu słupskiego.

Według IERiGŻ, popyt na maszyny rolnicze w ubiegłym roku był niższy niż w 2019 roku. Pogorszenie relacji cen większości maszyn w stosunku do podstawowych produktów rolnych (szczególnie zbóż) miało wpływ na spadek popytu. W roku 2020, jak również w 2019 sprzedaż ciągników mierzona liczbą ich rejestracji była o 3,9 proc. mniejsza. Spadła sprzedaż nowych maszyn, jak również używanych (choć w mniejszym stopniu). W latach 2019-2020 odnotowano wzrost cen sprzętu rolniczego (+3,5%) na krajowym rynku, pomimo osłabionego popytu.

W latach 2018-2020 widoczny był wzrost zużycia energii o 2 proc, które wyniosło 164,6 PJ. Rolnicy zużywali na 1 ha UR 171 litrów oleju napędowego. Dla porównania wcześniej 163 litrów. Przewiduje się, że pod wpływem obecnej sytuacji epidemii nakłady na energię w rolnictwie będą wyższe niż w latach ubiegłych (w roku minionym były wyższe o 1,3% niż w 2019 roku).

Z danych GUS wynika, że udział nasion kwalifikowanych w zasiewach jest niski i wynosi 17,7 proc. Ceny nasion zbóż wzrosły w ubiegłym roku o ok. 3,5 proc. Najbardziej podrożały owies (+14%) oraz jęczmień (+11%). Znacznie podrożały sadzeniaki (+3,4%). Natomiast powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych zwiększyła się w roku ubiegłym o 2,9 proc., o 147 tys. ha.

Generalnie można stwierdzić, że miniony okres nie był sprzyjający dla rolników. Spadek cen na rynkach produktów żywnościowych i jednocześnie wzrost cen środków do produkcji rolnej stawia producentów żywności w trudnej sytuacji, a to z kolei odbija się na konsumentach.

Źródło: IERiGŻ, GUS, Agro Fakt